

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПОЛТАВСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

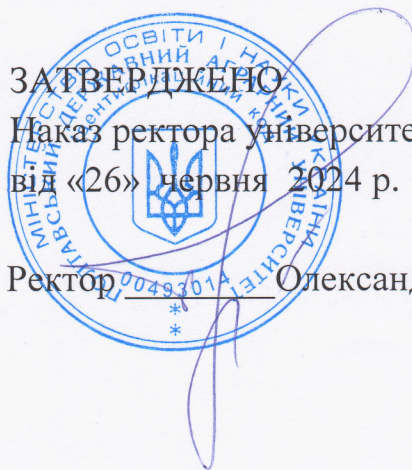

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора університету
від «26» червня 2024 р. № 218

Ректор Олександр ГАЛИЧ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИСТЕМУ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПОЛТАВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання вченої ради
університету
«26» червня 2024 р. № 10

Протокол засідання ради з якості
вищої освіти університету
«20» червня 2024 р. № 9

Полтава 2024

Укладачі Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті:

Олександр ГАЛИЧ – ректор

Валентина АРАНЧІЙ – перший проректор

Олена КОСТЕНКО – проректор з науково-педагогічної роботи

Олег ГОРБ – проректор з науково-педагогічної, наукової роботи

Людмила ШУЛЬГА – керівник навчально-наукового центру забезпечення освітньої діяльності та якості освіти

Юлія ВАКУЛЕНКО – керівник навчально-наукового центру інформаційно-комунікаційних освітніх технологій та освіти дорослих

Інна ЛАВРІНЕНКО – керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти

Тетяна ЯПРИНЕЦЬ – завідувач навчально-методичного кабінету відділу моніторингу та забезпечення якості освіти

Ольга МИРНА – фахівець внутрішнього аудиту процесів діяльності та моніторингу якості освіти відділу моніторингу та забезпечення якості освіти

Людмила ЯЛОВЕГА – доцент кафедри обліку і оподаткування

Максим ПЕТРЕНКО – доцент кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки

Оксана СЕМЕНКО – начальник юридичного відділу

Денис КАВТАСКІН – голова студентського Сенату

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Принципи і процедури системи внутрішнього забезпечення якості	5
3. Рівні системи внутрішнього забезпечення якості	6
4. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм	8
5. Оцінювання здобувачів вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань	9
6. Оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань	10
7. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників	11
8. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	12
9. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	13
10. Забезпечення доступу до публічної інформації про діяльність Університету	14
11. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти	15
12. Моніторинг у системі внутрішнього забезпечення якості	16
13. Зовнішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти	18
14. Документи, що регламентують функціонування системи внутрішнього забезпечення якості	18
15. Прикінцеві положення	20

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, Статуту Полтавського державного аграрного університету та локальних нормативних актів Полтавського державного аграрного університету (далі – Університет).

1.2. Основні терміни та їх визначення розуміються у значеннях встановлених національним законодавством про освіту та вищу освіту.

1.3. У відповідності до ст. 16 Закону України «Про вищу освіту» система забезпечення якості вищої освіти складається із:

- системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);

- системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти;

- системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

1.4. Політика щодо забезпечення якості вищої освіти (далі – Політика) відображає взаємозв'язок між дослідженнями, з одного боку, та навчанням і викладанням з іншого, враховуючи національний, інституційний контексти і стратегічний підхід Університету.

Політика підтримує:

- організацію системи забезпечення якості вищої освіти в структурних підрозділах, а також участь керівництва Університету, науково-педагогічних і педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти у прийнятті на себе обов'язків із забезпечення якості вищої освіти;

- академічну доброчесність і свободу та застерігає проти академічної недоброчесності;

- залучення зовнішніх стейкхолдерів до забезпечення якості вищої освіти.

1.5. Політика реалізується на практиці завдяки внутрішнім процесам забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, які уможливають безпосередню участь усіх учасників освітнього процесу Університету.

1.6. Система внутрішнього забезпечення якості спирається на унікальну внутрішню культуру Університету, його місію, традиції, відповідну політику якості, взаємоповагу і довіру між усіма членами університетської спільноти.

1.7. Система внутрішнього забезпечення якості – це загальна політика, стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті, а також розподіл відповідальності за удосконалення системи внутрішнього забезпечення якості, що передбачає низку завдань, заходів і процедур, моніторинг та аналіз результатів діяльності на всіх рівнях організаційної структури Університету.

1.8. Університет формує політику щодо забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, яка є публічною і складає частину його стратегічного менеджменту. Внутрішні стейкхолдери розробляють і втілюють політику через відповідні структури і процеси, залучаючи до цього зовнішніх стейкхолдерів.

1.9. Для успішного впровадження політики та культури якості освіти в Університеті створено колегіальний консультативно-дорадчий орган – рада з якості вищої освіти (рішення вченої ради Університету від 06.07.2022 р. № 19). Її діяльність здійснюється відповідно до Положення про раду з якості вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Створено ради з якості вищої освіти спеціальностей, які здійснюють організацію забезпечення якості освіти на рівні навчально-наукових інститутів / факультетів.

1.10. Задля ефективною реалізації політик якості освіти в Університеті створений аналітично-консультативний відділ моніторингу та забезпечення якості освіти. Завданням відділу є координація виконання цього Положення, а також здійснення інших функцій відповідно до Положення про відділ моніторингу та забезпечення якості освіти навчально-наукового центру забезпечення освітньої діяльності та якості освіти.

1.11. Моніторингові процедури системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті здійснюються відповідно Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

1.12. Забезпечення якості вищої освіти в Університеті є різновекторним і включає: наявність необхідних ресурсів (кадрових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних тощо); організацію освітньої діяльності, яка відповідає стандартам вищої освіти; контроль освітньої діяльності та якості підготовки фахівців на всіх рівнях та етапах навчання тощо.

2. ПРИНЦИПИ І ПРОЦЕДУРИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

2.1. Система внутрішнього забезпечення якості в Університеті передбачає дотримання таких принципів:

– автономії Університету у питаннях відповідальності за забезпечення якості вищої освіти;

– академічної свободи, яка реалізовується шляхом самостійного, незалежного і відповідального прийняття рішень щодо вибору процедур, методів, засобів, інструментів для визначення стану та поліпшення якості вищої освіти;

– відповідності європейським стандартам якості вищої освіти та

національним стандартам вищої освіти;

- системного підходу в управлінні якістю на всіх етапах організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу;
- процесного підходу до управління якістю;
- постійного підвищення якості освітньої діяльності;
- залучення і активної участі всіх учасників освітнього процесу, стейкхолдерів та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості вищої освіти;
- прозорості та відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

2.2. Система внутрішнього забезпечення якості в Університеті передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх (освітньо-професійних та освітньо-наукових) програм (далі – освітня програма);
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті Університету;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою (кадрове, матеріально-технічне, методичне забезпечення тощо);
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення доступу до публічної інформації про діяльність Університету, у тому числі про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу Університету, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату тощо.

3. РІВНІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

3.1. Система внутрішнього забезпечення якості в Університеті функціонує на таких рівнях:

3.1.1. перший – здобувачі вищої освіти:

- можуть впливати на усі рівні шляхом делегування своїх представників в колегіальні / дорадчі органи;
- можуть надавати рекомендації стосовно покращення освіти через органи самоврядування;
- беруть участь у розробленні, перегляді, оновленні освітніх програм;

– беруть участь в опитуваннях щодо функціонування освітнього середовища загалом, та, зокрема, освітніх програм тощо.

3.1.2. другий – кафедральний (науково-педагогічні працівники, гаранті освітніх програм, члени груп із розроблення освітніх програм, груп кадрового забезпечення освітніх програм, освітнього процесу):

– беруть участь у розробленні, перегляді, оновленні освітніх програм;

– забезпечують наявність необхідних інформаційних ресурсів, навчально-методичних матеріалів, засобів навчання тощо;

– залучають усі категорії зовнішніх стейкхолдерів до освітнього процесу;

– отримують рекомендації стосовно удосконалення викладання освітніх компонентів / якості реалізації освітніх програм від усіх рівнів системи забезпечення якості освіти та зовнішніх стейкхолдерів тощо.

3.1.3. третій – навчально-науковий інститут / факультет (директор інституту / декани факультетів, їхні заступники, голови рад з якості вищої освіти спеціальностей, органи студентського самоврядування, вчені ради навчально-наукових інститутів / факультетів):

– відповідають за провадження і реалізацію системи внутрішнього забезпечення якості в навчально-науковому інституті / на факультеті;

– організовують і контролюють освітній процес в навчально-науковому інституті / на факультеті, планують і реалізують заходи внутрішнього контролю та аналізують їхню ефективність;

– забезпечують формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти;

– проводять моніторинг освітніх програм щодо їхньої відповідності тенденціям розвитку галузі / спеціальності, вимогам ринку праці із залученням усіх учасників освітнього процесу та різних категорій стейкхолдерів;

– забезпечують умови для зовнішнього контролю за якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти;

– співпрацюють зі студентським самоврядуванням у сфері контролю за якістю освітньої діяльності та якості вищої освіти;

– аналізують рекомендації здобувачів вищої освіти та викладачів стосовно покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти тощо.

3.1.4. четвертий – загальноуніверситетський рівень: (ректорат, відділ моніторингу та забезпечення якості освіти, інші структурні підрозділи, дорадчі органи, органи студентського самоврядування, залучені до системи внутрішнього забезпечення якості):

– розробка та реалізація заходів і процедур із забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності;

– нормативно-правовий супровід процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності;

– перспективне та поточне планування ліцензування освітньої діяльності та акредитації освітніх програм, супровід відповідних процедур;

– менеджмент і контроль якості реалізації освітніх програм;

- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення отриманих результатів на офіційному сайті Університету;
- забезпечення підвищення кваліфікації та професійного розвитку науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету;
- створення умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, визнання результатів неформального та інформального навчання;
- організація і забезпечення інформаційної, консультативної, психологічної і соціальної підтримки усіх учасників освітнього процесу;
- забезпечення відкритості та прозорості інформації про освітні програми, ступені вищої освіти, кваліфікації тощо.

3.1.5. п'ятий – органи загального управління (ректор, вчена рада Університету, Наглядова рада):

- формування політики забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в Університеті;
- стратегічний менеджмент процесів і процедур забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності;
- затвердження і введення в дію локальних нормативних актів щодо забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності в Університеті;
- контроль процедур і заходів щодо виконання вимог якості вищої освіти та освітньої діяльності в Університеті тощо.

Окремим рівнем є **зовнішні стейкхолдери**, які здатні впливати на практично усі рівні системи внутрішнього забезпечення якості, зокрема на: розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм та їх зміст; оцінку професорсько-викладацького складу; вибір технологій і методів реалізації освітніх компонентів; якість методичного забезпечення навчальних дисциплін; якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти відповідної освітньої програми; оцінювання достатності матеріально-технічних ресурсів для реалізації освітньої програми; якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти тощо.

4. ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

4.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті та Методичними рекомендаціями з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

4.2. Освітня (освітньо-професійна / освітньо-наукова) програма розробляється для кожної спеціальності кожного рівня. У межах спеціальності можуть бути створені декілька освітніх програм. Рішення про започаткування (відкриття) освітньої програми схвалює вчена рада Університету на підставі

ухвали вченої ради навчально-наукового інституту / факультету.

4.3. Проект освітньої програми розробляється робочою групою з розроблення освітньої програми, до складу якої входять науково-педагогічні працівники відповідної кваліфікації, а також можуть залучатися здобувачі вищої освіти, провідні фахівці з галузі, роботодавці, випускники, стейкхолдери та інші. Головою робочої групи є гарант освітньої програми.

4.4. Періодично, але не менше, ніж один раз на рік, проводиться моніторинг освітньої програми та, за потребою, відбувається її оновлення. Перегляд освітніх програм відбувається за ініціативи гаранта освітньої програми, адміністрації Університету, НПП, що їх реалізують, та з урахуванням результатів їх моніторингу, періоду акредитації освітніх програм, стандартів вищої освіти, професійних стандартів, висновків та пропозицій роботодавців і здобувачів вищої освіти при оцінці актуальності освітньої програми, її цілей, результатів навчання, компетентностей; місії та стратегії розвитку Університету.

4.5. Для встановлення відповідності якості освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою критеріям, визначеним «Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» може проводитися внутрішня експертиза, яка регламентована Порядком проведення внутрішньої експертизи та постакредитаційного моніторингу освітніх програм у Полтавському державному аграрному університеті.

4.6. Робоча група з розроблення освітньої програми аналізує результати процедур внутрішнього / зовнішнього оцінювання якості освітньої програми і на їх основі адаптує програму, щоб забезпечити її відповідність сучасним вимогам.

4.7. Оновлена освітня програма за певною спеціальністю розглядається на засіданні кафедри, що відповідає за її реалізацію, погоджується радою з якості вищої освіти спеціальності, вченою радою навчально-наукового інституту / факультету, на якому реалізується освітня програма, затверджується вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора Університету.

4.8. Оновлена освітня програма розміщується на офіційному сайті Університету.

4.9. За результатами акредитацій освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти в Університеті здійснюється внутрішній постакредитаційний моніторинг, який регламентовано Порядком проведення внутрішньої експертизи та постакредитаційного моніторингу освітніх програм у Полтавському державному аграрному університеті.

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РЕГУЛЯРНЕ ОПРИЛЮДНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТАКИХ ОЦІНЮВАНЬ

5.1. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти передбачає дотримання оприлюднених критеріїв, правил і процедур, визначених внутрішніми нормативними документами в Університеті.

5.2. Система оцінювання знань результатів навчання здобувачів вищої освіти регламентована Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті, Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті й Положенням про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

5.3. Система оцінювання включає: поточний і підсумковий контроль знань результатів навчання та відстрочений контроль оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Університеті.

5.4. Критерії оцінювання і кількість балів при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти, для визначення рівня навчальних досягнень здобувача вищої освіти з певного освітнього компонента за формою семестрового контролю знань, розробляються науково-педагогічними працівниками відповідно до обсягів та складності навчального матеріалу, трудомісткості підготовки, програмних результатів навчання, зазначених в освітній програмі та/або робочій програмі навчальної дисципліни (освітнього компонента).

Опис системи оцінювання є складовою робочої програми навчальної дисципліни (освітнього компонента) та завчасно доводиться до відома здобувачів вищої освіти.

5.5. Форми семестрового контролю якості опанування освітніх компонентів здобувачами вищої освіти визначаються освітньою програмою та навчальним планом.

5.6. Відстрочений контроль проводиться з обов'язкових навчальних дисциплін, передбачених освітньою програмою / навчальним планом / робочим навчальним планом і здійснюється з метою проведення незалежного моніторингу якості навчання здобувача вищої освіти (рівня засвоєння знань, умінь, навичок та інших компетентностей), викладання за освітньою програмою та об'єктивності вимірювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

5.7. Форма проведення атестації здобувачів вищої освіти визначається відповідним стандартом вищої освіти, освітньою програмою й навчальним планом.

5.8. Оцінювання рівня навчання здобувача вищої освіти в Університеті проводиться за 100-бальною, 4-бальною, 2-бальною шкалою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою.

5.9. З метою забезпечення високої якості освіти в Університеті запроваджено внутрішній контроль за системою оцінювання результатів навчання, який здійснюється за наступними напрямками: проведення опитувань здобувачів вищої освіти щодо об'єктивності системи оцінювання результатів їх навчання та моніторинг успішності студентів за результатами семестрового контролю знань.

5.10. Порядок формування рейтингу успішності студентів визначається Положенням про правила призначення і виплати стипендій здобувачам вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

5.11. Оприлюднення рейтингу та моніторингу результатів успішності студентів здійснюється на офіційному сайті Полтавського державного аграрного університету.

6. ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ ТА РЕГУЛЯРНЕ ОПРИЛЮДНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТАКИХ ОЦІНЮВАНЬ

6.1. Оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (далі – НПП) здійснюється шляхом визначення їх рейтингових балів відповідно до Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників Полтавського державного аграрного університету.

Метою рейтингової оцінки роботи НПП є:

- прозорість та об'єктивність оцінювання його роботи;
- підвищення ефективності та результативності його професійної діяльності;
- формування здорової конкуренції між науково-педагогічними працівниками кафедри, навчально-наукового інституту / факультету, Університету.

Визначення рейтингової оцінки роботи НПП проводиться за бальною системою шляхом сукупності елементів закінчених видів робіт: наукової, методичної, організаційної, а також загальної характеристики (науково-педагогічний стаж викладача, штатна посада, науковий ступінь, вчене звання, інші звання, державні та відомчі нагороди, адміністративні посади тощо) та враховується оцінка його діяльності здобувачами вищої освіти за результатами опитування.

Індивідуальні показники роботи НПП розглядаються на засіданні відповідної кафедри. Персональну відповідальність за достовірність поданої інформації несуть НПП та завідувачі кафедр.

Рейтинг НПП є одним із інструментів для прийняття рішення про подовження контракту та визначення строку його дії.

Результати рейтингового оцінювання НПП оприлюднюються на офіційному сайті Університету.

6.2. Атестація педагогічних працівників здійснюється відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників в Полтавському державному аграрному університеті

Метою атестації є визначення відповідності кваліфікації педагогічного працівника займаній посаді, а також стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності організації освітнього процесу.

Атестація педагогічних працівників в Університеті є обов'язковою. Атестації підлягають педагогічні працівники Університету, посади яких входять до переліку посад педагогічних працівників.

Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством. Особи, прийняті на посади педагогічних працівників після закінчення закладів вищої освіти, атестуються після двох років роботи на займаній посаді.

Для організації та проведення атестації педагогічних працівників щороку наказом ректора створюється та затверджується склад атестаційної комісії Університету.

7. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

7.1. Підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Полтавського державного аграрного університету.

7.2. Метою підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Університету є удосконалення професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

7.3. Педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном.

7.4. Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати.

7.5. Педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за такими формами: інституційна, заочна, дуальна, на робочому місці, на виробництві, які можуть поєднуватися.

7.6. Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо;
- стажування;
- окремі види діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня вищої освіти тощо), що провадилися поза межами плану підвищення кваліфікації Університету, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

7.7. Підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників організовується та проводиться згідно з планом-графіком підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету на поточний рік.

7.8. Педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають

конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

7.9. Підвищення кваліфікації є обов'язковою умовою для проходження чергової атестації педагогічних працівників та обрання на посаду за конкурсом чи укладання трудового договору науково-педагогічних працівників.

8. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ НЕОБХІДНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

8.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу в Університеті визначається Стандартами вищої освіти, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, вимогами до акредитації освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти та нормативними документами Університету щодо забезпечення освітнього процесу.

8.2. Університет гарантує наявність ресурсів, які забезпечують освітній процес на достатньому і відповідному рівні для реалізації освітніх програм.

8.3. Основними критеріями якості ресурсного забезпечення освітніх програм в Університеті є: забезпеченість навчальними площами; забезпеченість базами для практичного навчання та реалізації науково-дослідницької компоненти освітньої програми; якісне функціонування локальних комп'ютерних мереж та безперешкодного Wi-Fi доступу до Інтернет у навчальних аудиторіях, бібліотеках, читальних залах, гуртожитках; якість і повнота розміщених у віртуальному освітньому середовищі Університету унормованих видів інформаційних і навчально-методичних матеріалів з усіх освітніх програм; рівень інформатизації бібліотеки Університету, якість і повнота каталогів, електронного репозитарію Університету тощо.

Комплексний або аспектний моніторинг ресурсного забезпечення освітньої програми здійснюється за ініціативи гаранта цієї програми та розглядається на засіданні кафедри.

8.4. Підтримка здобувачів вищої освіти в Університеті забезпечується розвиненою соціальною інфраструктурою, яка складається з: п'яти гуртожитків, спортзалу та спортивних споруд, пунктів громадського харчування, медичного пункту, студентського парку тощо.

8.5. Університет здійснює моніторинг забезпеченості та доступності ресурсів для організації освітнього процесу з урахуванням потреб здобувачів вищої освіти.

8.6. Оцінювання рівня забезпеченості ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проведення внутрішніх аудитів у структурних підрозділах, опитувань здобувачів вищої освіти, а також проведенням моніторингу стану аудиторного фонду, лабораторного та технічного обладнання, бібліотечного фонду тощо відповідними структурними підрозділами Університету.

8.7. За результатами аналізу рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу в Університеті здійснюються заходи з розширення, поліпшення та оновлення матеріально-технічної бази.

9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЯВНОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ

9.1. Із метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом в Університеті створено електронне освітнє середовище, яке включає розвинену комп'ютерну інфраструктуру, програмні платформи, інформаційно-освітні ресурси та систему управління. Його функціонування регламентовано Положенням про електронне освітнє середовище Полтавського державного аграрного університету.

9.2. Електронне освітнє середовище Університету – це системно організована сукупність інформаційного, технічного, навчально-методичного забезпечення у вигляді технічних і програмних засобів накопичення, зберігання, обробки та передачі інформації, що забезпечує оперативний доступ до навчальних ресурсів і здійснює освітні чи наукові комунікації між адміністрацією Університету, науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти та слухачами.

9.3. Структура електронного освітнього середовища об'єднує три підсистеми:

- накопичення та забезпечення безперешкодного доступу до наукових та навчально-методичних матеріалів;
- управління освітнім процесом;
- забезпечення розроблення, наповнення та використання навчально-методичних матеріалів освітніх компонентів освітніх програм.

9.4. Підсистема накопичення та забезпечення безперешкодного доступу до наукових та навчально-методичних матеріалів об'єднує каталоги електронних ресурсів, бази даних навчально-методичного призначення та забезпечує можливість гнучкого пошуку інформації.

До цієї підсистеми належать: офіційний сайт, електронна бібліотека, електронний каталог бібліотеки, електронний репозитарій та веб-сторінки структурних підрозділів Університету.

9.5. Підсистема управління освітнім процесом представлена автоматизованою системою управління в Університеті. Її наповнення та активне функціонування забезпечує реалізацію багаторівневої системи управління з модулями відділ кадрів, навчальний відділ, деканат, кафедра, викладач, здобувач вищої освіти тощо та об'єднує функції віртуального Університету.

9.6. Підсистема забезпечення розроблення, наповнення та використання навчально-методичних матеріалів освітніх компонентів освітніх програм надає учасникам освітнього процесу можливість розроблення, наповнення та використання електронних матеріалів навчально-інформаційного порталу, який функціонує на базі платформи LMS Moodle та забезпечує програмно-технологічні засоби для розроблення й використання повних електронних навчальних курсів освітніх компонентів.

9.7. Науково-педагогічні працівники несуть повну відповідальність за зміст, розміщення та щорічну актуалізацію (оновлення) електронних

навчальних курсів освітніх компонентів на навчально-інформаційному порталі Університету.

9.8. Результати моніторингу ефективності використання навчально-інформаційного порталу Університету щороку розглядаються науково-методичною радою та вченою радою Університету.

10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

10.1. Доступ до публічної інформації Університету забезпечується шляхом:

– систематичного та оперативного оприлюднення інформації в офіційних друкованих виданнях, на сайті Університету, в ЄДЕБО, на інформаційних стендах або будь-яким іншим способом;

– надання інформації за запитами на інформацію.

10.2. Забезпечення якості освітньої діяльності у контексті доступу до публічної інформації передбачає оприлюднення:

– інформації про структуру і діяльність Університету на його офіційному сайті та веб-сторінках структурних підрозділів;

– інформації про процедури та результати прийняття рішень під час здійснення організації освітнього процесу у сфері вищої освіти, крім інформації з обмеженим доступом, перелік якої встановлений Законом України «Про доступ до публічної інформації»;

– інформації і документів, які підлягають обов'язковому оприлюдненню на офіційному сайті Університету відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» й забезпечення її регулярного оновлення державною мовою.

10.3. Порядок здійснення доступу до публічної інформації про діяльність Університету здійснюється відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПРАЦІВНИКАМИ УНІВЕРСИТЕТУ ТА ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

11.1. Політика дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

11.2. Академічна доброчесність передбачає дотримання усіма учасниками освітнього процесу норм академічної етики, корпоративних правил та ціннісних орієнтирів, уникнення конфлікту інтересів, формування традицій та проведення заходів, пов'язаних із власною внутрішньою культурою.

11.3. З метою функціонування ефективної системи запобігання та виявлення порушень академічної доброчесності в Університеті розроблена та діє локальна нормативна база, яка включає: Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету, Кодекс про етику викладача

та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті тощо.

11.4. Імплементацию і сприяння дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітній і науковій діяльності Університету здійснює Група сприяння академічної доброчесності у ПДАУ. Загальні засади її утворення і діяльності визначені Положенням про Групу сприяння академічній доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті.

11.5. Контрольні функції щодо дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, виявлення, встановлення, розгляд фактів щодо порушень її норм і принципів здійснюють Комісія з етики та управління конфліктами та Комісії з академічної доброчесності навчально-наукових інститутів / факультетів. Порядок діяльності Комісії з етики та управління конфліктами у ПДАУ, процедуру розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності членами університетської спільноти визначено Положенням про Комісію з етики та управління конфліктами у Полтавському державному аграрному університеті. Порядок діяльності Комісії з академічної доброчесності у ПДАУ, процедуру розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності здобувачами вищої освіти та співробітниками відповідного навчально-наукового інституту / факультету унормовано Положенням про Комісію з академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті

11.6. Процедуру перевірки академічних текстів учасників освітнього процесу на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті регламентовано Порядком про перевірку академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті.

11.7. Для ефективної реалізації політики з підтримки принципів академічної доброчесності систематично проводяться опитування учасників освітнього процесу Університету з подальшим оприлюдненням узагальнених результатів на офіційному сайті Університету та формуванням відповідних рекомендацій.

11.8. Задля популяризації принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх учасників освітньо-наукової діяльності Університету щодо актуальних питань академічної доброчесності створено сторінку «Академічна доброчесність» на офіційному сайті Університету, проводяться інформаційно-популяризаційні заходи щодо неприпустимості порушення принципів академічної доброчесності й етики академічних взаємовідносин, переваг чесного навчання та реалізації наукових досліджень.

12. МОНІТОРИНГ У СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

12.1. Моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти – цілеспрямована та спеціально організована система неперервного (регулярного

та планового) спостереження (вивчення), виміру, оцінки, аналізу даних про стан підготовки здобувачів вищої освіти і на цій основі прогнозування, розроблення науково-обґрунтованих рекомендацій для своєчасного прийняття управлінських рішень щодо підвищення якості зазначеного процесу та результату.

12.2. Моніторинг здійснюється відповідно до Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті та затвердженого наказом ректора річного Плану моніторингових заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти Полтавського державного аграрного університету.

12.3. Мета моніторингу полягає в отриманні об'єктивної інформації та прийнятті ефективних управлінських рішень щодо підвищення якості освіти та освітньої діяльності Університету, її відповідності Стратегії розвитку Полтавського державного аграрного університету, суспільним вимогам і потребам споживачів освітніх послуг на основі неперервного системного дослідження процесу і результатів навчання здобувачів вищої освіти, узагальнення, порівняльного аналізу й оцінювання змін, виявлення факторів, що впливають на якість освіти.

12.4. Завданнями моніторингу є: удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти та освітньої діяльності; визначення відповідності результатів моніторингових досліджень в Університеті стандартам якості вищої освіти й освітньої діяльності та запитам суспільства й споживачів освітніх послуг; розроблення науково обґрунтованих рекомендацій і системи інформування для прийняття ефективних управлінських рішень щодо вдосконалення освітнього процесу та підвищення якості освіти в Університеті.

12.5. Об'єктами моніторингу можуть бути: знеособлена інформація про учасників освітнього процесу; освітні та управлінські процеси в Університеті; різні види діяльності учасників освітнього процесу (навчальна, методична, організаційна, управлінська тощо); умови здійснення освітньої та управлінської діяльності (нормативно-правові, матеріально-технічні, кадрові, фінансові, навчально-методичні тощо); результати запровадження освітніх змін, інновацій; стан організації освітнього процесу в Університеті; стан організації роботи навчально-наукових інститутів / факультетів, кафедр; результати навчання здобувачів вищої освіти; інші об'єкти.

12.6. Суб'єкти, які беруть участь у підготовці й проведенні моніторингу: суб'єкти, які ініціюють моніторинг: ректор, проректори, керівник навчально-наукового центру забезпечення освітньої діяльності та якості освіти, керівник навчально-наукового центру інформаційно-комунікаційних освітніх технологій та освіти дорослих, керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти, директори навчально-наукових інститутів, декани факультетів, гаранті освітніх програм, представники органів студентського самоврядування, а також інші суб'єкти – за погодженням ректора Університету; суб'єкти, які проводять моніторинг: працівники відділу моніторингу та забезпечення якості освіти, навчального відділу, інших структурних підрозділів Університету, представники органів студентського самоврядування, задіяні згідно Плану

моніторингових заходів для вирішення завдань моніторингу; суб'єкти, які залучаються до опитування, спостереження або виконання тестових робіт (завдань) моніторингу на етапі їх проведення: здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні, педагогічні працівники, зовнішні стейкхолдери та інші.

12.7. Результати моніторингових досліджень оформляються у вигляді аналітичних довідок (звітів) і рекомендацій, надаються керівництву Університету та керівникам структурних підрозділів – учасників моніторингу для прийняття управлінських рішень, а також розглядаються на засіданнях ректорату, вчених рад навчально-наукових інститутів / факультетів, вченої ради університету, рад з якості вищої освіти спеціальностей, ради з якості вищої освіти Університету, інших колегіальних органів Університету.

13. ЗОВНІШНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

13.1. Університет забезпечує циклічність зовнішнього забезпечення якості через:

1) ефективну взаємодію структурних підрозділів у процесах: ліцензування освітньої діяльності; акредитації освітніх програм; інституційної акредитації; зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання; інституційного аудиту; моніторингу якості освіти; визначення місця Університету в різноманітних рейтингах тощо;

2) урахування рекомендацій і виконання корегувальних дій за результатами будь-якого зворотного зв'язку, що надходить із системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти;

3) аналіз і вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості освіти на основі європейських та національних стандартів вищої освіти.

14. ДОКУМЕНТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

14.1. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності ПДАУ регламентується такими документами:

– Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті;

– Положення про забезпечення права на вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в Полтавському державному аграрному університеті;

– Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті;

– Методичні рекомендації з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті;

– Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті;

- Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;
- Положення про порядок визнання та перезарахування кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи при вступі до Полтавського державного аграрного університету;
- Методичні рекомендації щодо розроблення силабусу навчальної дисципліни у Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету;
- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про порядок замовлення, видачі та обліку документів про вищу освіту та додатку до диплома європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT) у Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про електронне освітнє середовище Полтавського державного аграрного університету;
- Положення про планування, облік і контроль виконання навчальної, наукової, методичної та організаційної роботи науково-педагогічними працівниками в Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників Полтавського державного аграрного університету;
- Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;
- Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;
- Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у Полтавському державному аграрному університеті;
- Порядок проведення та організація опитування учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкхолдерів у Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Полтавському державному аграрному університеті;

- Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Полтавському державному аграрному університеті;
- Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету;
- Кодекс про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;
- Положення про групу сприяння академічній доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про комісію з академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про комісію з етики та управління конфліктами у Полтавському державному аграрному університеті;
- Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті;
- Положення про раду з якості вищої освіти Полтавського державного аграрного університету;
- Положення про відділ моніторингу та забезпечення якості освіти навчально-наукового центру забезпечення освітньої діяльності та якості освіти;
- тощо.

14.2. Документи оприлюднено відповідно до чинних вимог про доступ до публічної інформації на сайті Університету.

15. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

15.1. Дане Положення затверджується вченою радою Університету та вводиться в дію наказом ректора.

15.2. Положення підлягає перегляду та оновленню відповідно до змін нормативно-правових актів України в сфері вищої освіти.

15.3. Зміни та доповнення до Положення, у тому числі шляхом укладення його нової редакції, можуть затверджуватися наказом ректора без розгляду вченою радою Університету.

15.4 Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.